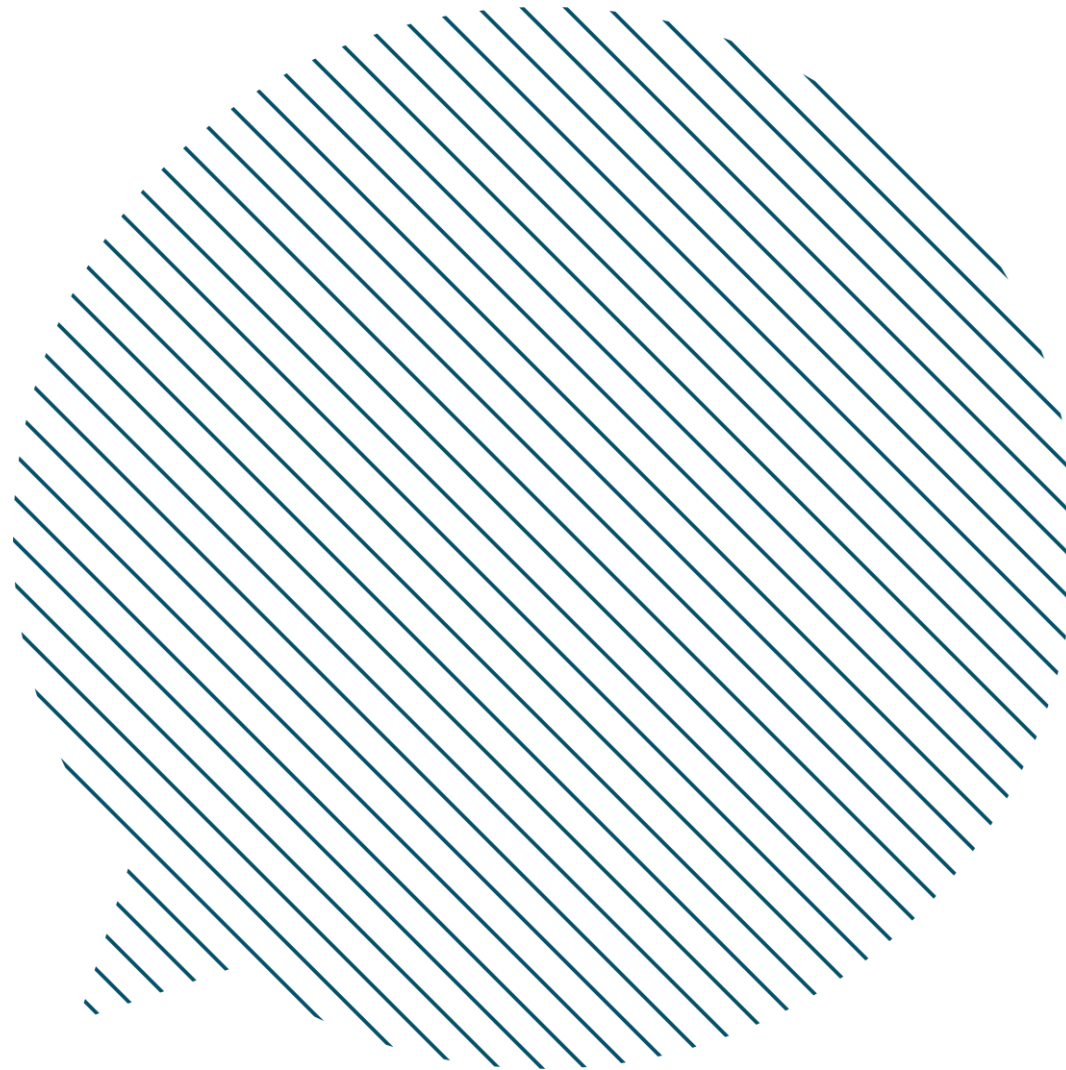

Veiledning til forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

---

Mari Jonsrud Lindbekk, seniorrådgiver

Tema

- Forslag om ny forskrift
  - Bakgrunn
  - Overordnet om endringer
- Veiledning
  - Målgrupper
  - Samarbeid andre myndigheter
  - Tidsplan
  - Spesielle temaer (ikke uttømmende)
- Implementering
- Spørsmål eller innspill

Bakgrunn for forslag til ny forskrift

- Folkehelsemelding 2015 og 2019
  - Gjennomgang og oppdatering av regelverk
  - Harmoniseringsbehov
- Arbeidsgruppe
- Endringer i sektorregelverket
- Høringsrunde ferdig i 2019
- Overordnet om forslaget
- Covid-19 har ført til forsinkelse av prosessen
- Usikkert når forskriften vedtas og trer i kraft, kanskje 1.1.2022

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Tidsplan

- Veiledning publiseres når ny forskrift trer i kraft, mulig 1.1.2022
- Avhengighet til forskrift fører til at det legges opp til en trinnvis publisering
  - Veiledningen bygges ut etter hvert som det blir klart
- Ekstern høring?
  - Ikke for det som publiseres fra 1.1.2022
  - Mulighet for innspill på andre måter
  - Nye eller reviderte faglige anbefalinger sendes på høring – behov for parallelle prosesser

Målgrupper og interessenter

- Innhold
- Utforming
- Harmonisering
- Implementering

Alle skal involveres etter behov

Covid-19 og forsinkelse påvirker hvordan og fremdrift i involvering

- **Barnehage og skoleeiere**
  - Tilsynsmyndigheten (kommunen)
  - Barn, elever, foreldre (elevutvalg, foreldreutvalg)

  - Folkehelseinstituttet
  - Arbeidstilsynet
  - Utdanningsdirektoratet
  - Direktoratet for strålevern og atomberedskap (DSA)
  - Miljødirektoratet
  - Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
  - Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
  - Barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir)
  - Mattilsynet

  - Avdelinger internt

  - Statsforvalter
  - Helsetilsynet
  - Helse- og omsorgsdepartementet
  - Kommunal- og moderniseringsdepartementet, KD
- Interesseorganisasjoner

Workshop 2019

Innspillsmøte/workshop 20.11.2019

- Deltagere fra kommune, fylkesmann, DSA, organisasjoner, Helsetilsynet.
- Grov oppsummering av innspill:
  - **Gode veileder med mye god informasjon**
  - Oppdateringsbehov
  - Bedre og flere verktøy
  - God struktur, men må testes på målgrupper
  - Veiledning til forskriftene bør følge forskriftens struktur
  - Innspill på enkeltbestemmelser
  - Behov for mer involvering av primærmålgruppe: skoler, barnehager, foreldre, elever
  - En vs. to? Skeptiske til sammenslåing, men må testes på primærmålgrupper.
  - Implementering i flere kanaler og mer aktiv bruk av Statsforvalter

Involvering av kommuner

- Etablert en «Kommunegruppe» i 2020
  - Flere møter
  - Tema
- Helene med på laget dette halvåret
- Etablering av en utvidet kommunegruppe/referansegruppe – 6 kommuner
  - Særlig fokus på problemstillinger om
    - Godkjenning
    - Opplysningsplikt
    - Tilsyn
- Høringsinnspill til forskrift vurderes også i arbeidet med veiledning
- Mulighet for innspill også etter at ny veiledning er publisert

Digital struktur

- Gir flere muligheter
  - Fokus på ulike målgrupper
  - En vs. to veiledere
  - Se veiledning i sammenheng
  - Enklere å henvise
- Enklere å oppdatere innhold
  - Kan abonnere på varsel om endringer
- Gjeldende veiledere er også digitale – se helsedirektoratet.no

Formål, ansvar og virkeområde

- Ny forskrift om MHV skal i hovedsak regulere fysisk miljø, og sektorregelverket skal regulere psykososialt miljø
- Krav til det helhetlige miljøet omfattes fortsatt av formålsbestemmelse
- SFO og leksehjelpsordninger i tilknytning til skolevirksomhet omfattes
- Eier gis ansvar for oppfyllelse av forskriften
- Harmonisert med sektorregelverk

Veilede på:

- Forholdet til psykososiale forhold
  - I hvilken grad og hvordan bør psykososiale forhold følges opp
  - Innskrenker ikke folkehelsesloven
- Sammenhengen med sektorregelverket
- Tydeliggjøring av virkeområde
  - Hvilke typer SFO og leksehjelpsordninger som omfattes/ikke omfattes?
- Tydeliggjøring av begreper

Krav til miljø og helse

- Videreføring av mange av gjeldende krav
- Fortsatt bruk av funksjonskrav
- Tatt ut egen bestemmelse om psykososialt miljø , tilrettelegging for funksjonshemmede og tobakksforbud

Veilede på:

- Mer utfyllende beskrivelser av kravenes innhold, anbefalinger, henvisninger til relevante standarder og tilgrensende regelverk
- Tydeliggjøre faglige anbefalinger
- Presisering av begreper
  - Helsemessig tilfredstillende
  - Forsvarlig
- Anbefalinger om barn og soving i barnehage (høring)
- Revisjon av anbefalinger om uteområder (høring)

Uteområder

- 2019: NMBU rapport om
“*Uteområder i barnehager og skoler*
- *Hvordan sikre kvalitet i*
utformingen?”
  - Bestilt av Helsedirektoratet
- Oppdatert kunnskapsgrunnlag
- Fortsatt lite kunnskap på flere
områder
- Revisjon av faglige anbefalinger om
uteområder i barnehager og skoler
  - Ekstern høring

2019
ISBN: 978-82-575-1659-8

Uteområder i barnehager og skoler

Hvordan sikre kvalitet i utformingen.

Thorén K.H.
Nordbø E.C.A.
Nordh H.
Ottesen I. Ø.

Fakultet for landskap og samfunn

Godkjenning

Oppstartsgodkjenning

Tatt ut ledd om antall barn

Tatt ut ledd om at andre godkjenningsordninger gjelder parallelt

Vedikeholdsplan

Veilede på:

- Hva ligger i en godkjenning før oppstart?
- Hvordan innrette godkjenningsprosessen slik at det er mulig å godkjenne **før** oppstart?
- Mer veiledning målrettet mot kommunes godkjenningsmyndighet
- Muligheten til å fortsatt be om opplysninger om antall barn
- Vise til andre godkjenningsordninger
- Rekkefølge på godkjenningsordninger etter friskoleloven og forskriften
- Godkjenning av midlertidige lokaler
- Vurdere hjelpemidler i form av maler, momentlister

Vedlikeholdsplan

Veilede på:

- Hva ligger i «langsigtig og oppdatert» vedlikeholdsplan?
- Innhold i planen
- Forhold til kommunens økonomiplaner

Internkontroll

Veilede på:

- Harmonisert veiledning med tilsvarende krav i sektorregelverk
- Forholdet til internkontrollforskriften
- Hva må og bør internkontrollen inneholde
  - Eksempler

Tilsyn

Veilede på:

- Mer utfyllende veiledning om risikovurdering og presiseringer basert på erfaringer fra Helsetilsyn/Statsforvalters tilsyn i 2019
- Oppfølging av risikoforhold - Veiledning og eksempler om samarbeid og informasjonsflyt, i kommunen og mellom kommunen og Statsforvalters ifht. tilsyn etter opplæringsloven
- Ansvar og uavhengighet i tilsynet
- Vurdere veiledning om tilsynsfrekvens

§§ 16, 19-22

Oppfølging av henvendelser fra barn, elever og foreldre

Klage

Straff

Overgangsbestemmelse

Veilede på:

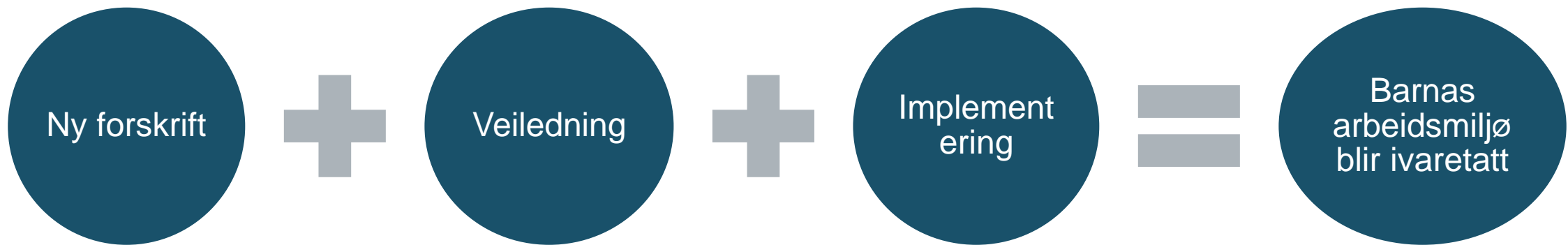
- Uoppfordret opplysningsplikt til kommunen om forhold som kan ha negativ betydning for barnas miljø, jfr. § 16
- Hva er rimelig tid for oppfølging, jfr. § 19?
- Kommunens plikt til å forholde seg til henvendelser

Implementering

Plan for implementering skal utarbeides

- Ta hensyn til ulike målgrupper – ulike behov og tiltak
  - Fokus på ledelsen i kommunen
  - Fokus på primærmålgrupper – skole- og barnehageeiere
- Involvering av Statsforvalter
- Vurdere samarbeidstiltak med andre myndigheter
- Involvering av kommune-referansegruppe

Spørsmål eller innspill ?